

مراقبت و کنترل در بارداری‌های پرخطر چگونه است؟

30 دی 1402

عضو تیم تخصصی مرکز درمان ناباروری ابن‌سینا با بیان اینکه بارداری پرخطر به بارداری‌هایی گفته می‌شود که به دلیل وجود یک یا چند عامل خطر به مراقبت‌های خاص نیاز دارند، راهکارهای مراقبت و کنترل در این نوع از بارداری‌ها را تشریح کرد.

دکتر زهره داودی مقدم در این خصوص، گفت: وقتی که بارداری طبیعی و نرمال رخ می‌دهد، تمام اندام‌های بدن، از جمله قلب، ریه، روده‌ها، مجاری ادراری و غیره، دچار تغییرات گوناگون می‌شوند. رحم که عضوی کوچک با وزن چند گرم است، شروع به رشد می‌کند، تا جایی که تمام فضای شکم را پر می‌کند و به ارگان‌های اطراف فشار وارد می‌کند. بدن مادر این تغییرات و فشارها را تحمل می‌کند تا دوران بارداری طی شود و پس از زایمان، بدن به حالت عادی بازگردد.

وی ادامه داد: وقتی از بارداری پرخطر صحبت می‌کنیم، یعنی مشکلاتی غیر از این مشکلات و فشارهای معمول وجود دارد. می‌دانیم که با پیشرفت و توسعه علم پزشکی و ارائه خدمات کنترل بارداری از سوی متخصصان زنان و زایمان شاهد کاهش چشمگیر عوارضی همچون مرگ مادر، مرگ جنین و ناهنجاری‌های جنینی بوده‌ایم که متأسفانه در گذشته بسیار رایج بود. این مسئله ضرورت و اهمیت مراقبت‌های بارداری را به خوبی آشکار می‌کند. حال، در مورد بارداری‌های پرخطر، کنترل و مراقبت‌های بارداری اهمیتی دوچندان می‌یابد؛ زیرا مشکلی وجود دارد که به یک برنامه مراقبتی خاص نیاز دارد.

این متخصص زنان و زایمان با اشاره به اینکه بارداری پرخطر می‌تواند ناشی از مشکلات مادر یا مشکلات مربوط به جنین و بارداری باشد، توضیح داد: عواملی مثل سن بالاتر از ۳۵ سال یا کمتر از ۱۸ سال مادر، چاقی مفرط (شاخص توده بدنی بالاتر از ۳۵) یا لاغری مفرط (شاخص توده بدنی پایین‌تر از ۱۸) مادر، ابتلای مادر به بیماری‌های زمینه‌ای مانند دیابت، فشار خون، صرع، بیماری کلیوی و بیماری‌های خودایمنی و اعتیاد مادر به الکل یا مواد مخدر از جمله عواملی‌اند که یک [بارداری](#) را تبدیل به بارداری پرخطر می‌کنند.

این عضو تیم تخصصی مرکز درمان ناباروری ابن‌سینا، افزود: همچنین، ممکن است مشکلاتی در خود بارداری و جنین وجود داشته باشد که بارداری را در دسته پرخطر قرار دهد. برای نمونه، بارداری دو یا چند قلویی، سابقه سقط مکرر، سابقه زایمان زودرس، بارداری حاصل از روش‌های کمک‌باروری، کند بودن رشد جنین، مشکلات جفتی و کم یا زیاد بودن مایع آمنیونیک از این جمله‌اند.

بنابراین روابط عمومی مرکز درمان ناباروری ابن‌سینا، وی در ادامه خاطر نشان کرد: مراقبت‌های بارداری در بارداری‌های پرخطر بر اساس عامل خطر مشخص می‌شود و یک نسخه یکسان برای مراقبت‌های بارداری‌های پرخطر وجود ندارد. برای نمونه، اگر بارداری‌ای به دلیل دوقلویی بودن پرخطر

باشد، احتمال بروز عوارضی مانند مشکلات جفتی، اختلالات رشد جنین‌ها، زایمان زودرس و سقط بیشتر است و به همین دلیل، ویزیت‌ها، اطلاعات، اقدامات و مراقبت‌های خاص خود را می‌طلبد. اما اگر پرخطر بودن بارداری ناشی از دیابت مادر باشد، عوارض احتمالی آن متفاوت و در نتیجه، روند و نوع کنترل و مراقبت‌های بارداری متفاوت است.

عضو تیم تخصصی مرکز درمان ناباروری ابن‌سینا در پایان یادآور شد: بسیار مهم است که پزشک خانم باردار را با توجه به شرایط و دانش او، از مشکلات و عوارض احتمالی بارداری آگاه کند و به او آموزش دهد که به چه علائمی توجه کند، در صورت بروز چه مشکلاتی به پزشک یا بیمارستان مراجعه کند و در چه فواصلی ویزیت شود. در این صورت، خانم باردار با پزشک همکاری می‌کند و پزشک می‌تواند بر اساس عامل خطر، یک برنامه کنترل و مراقبت متناسب و اثربخش را دنبال کند تا خانم باردار به سلامت بارداری را طی کند و بارداری به تولد نوزاد سالم بینجامد.